

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 09 października 2025 r.
znak sprawy: DPB.dl.058.6.2025

Pan

Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacji nr 12204 w sprawie szkód w uprawach rolnych powodowanych przez ptaki krukowate i żurawie

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację posłów: Krzysztofa Szymańskiego, Krzysztofa Mulawy, Witolda Tumanowicza, Bronisława Foltyna, Michała Połuboczeka z dnia 22 września 2025 r., nr 12204, w sprawie szkód wyrządzanych przez ptaki krukowate i żurawie, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) przekazuję następujące informacje. Problem szkód wyrządzanych w gospodarstwach rolnych i rybackich przez ptaki jest dostrzegany przez MRiRW, a wszelkie informacje do nas docierające są wnikliwie analizowane.

Ptaki roślinożerne wyrządzają szkody w zasiewach (m.in. kukurydzy, zbóż ozimych i jarych oraz rzepaku). Szkody najczęściej wyrządzają gęsi, łabędzie, żurawie, dzikie kaczki oraz ptaki z rodziny krukowatych. Problemem dotknięte są też gospodarstwa rybackie w związku z intensywnym wyzerowywaniem ryb przez kormorany.

W kontekście poruszanych w interpelacji zagadnień pragnę zaznaczyć, że na gruncie przepisów krajowych regulacje w zakresie objęcia danego gatunku ochroną gatunkową, a tym samym wiążących się z tym zakazów, bądź też możliwości wydania od nich odstępstw oraz regulacje pozwalające na wypłatę odpowiednich odszkodowań, uregulowane zostały w ustawie o ochronie przyrody (1) i zgodnie z ustawą o działach administracji rządowej (2) znajdują się w kompetencjach Ministra Klimatu i Środowiska (MKiŚ).

Odnosząc się do kwestii dotyczących danych o szkodach wyrządzanych przez ptaki w uprawach rolnych na terenie kraju informuję, że MRiRW nie posiada takich danych. Za monitoring ptaków odpowiedzialny jest podległy Ministrowi Środowiska i Klimatu Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, który koordynuje program Monitoringu Ptaków Polski prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Odnosząc się do kwestii możliwych rozwiązań przeciwdziałania powstawaniu szkód np. odstraszenia informuję, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (3) większość ww. ptaków jak np. żuraw zwyczajny, łabędzie czy kawka są objęte ścisłą ochroną gatunkową. Pozostała część ptaków z rodziny krukowatych takich jak np. sroka, kruk, wrona objęte są częściową ochroną gatunkową. W konsekwencji ochrony gatunkowej przewidzianej w ustawie o ochronie przyrody uzyskanie zezwoleń na odstępstwo od zakazów wobec osobników ww. gatunków w celu minimalizowania szkód oraz w zależności od stopnia ochrony wymaga zgody właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska, Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska albo Ministra Klimatu i Środowiska (np. w przypadku, gdy czynności mają być wykonane na terenie parku narodowego). Wyjątek dotyczący polowania obejmuje wybrane gatunki gęsi i kaczek uznane za zwierzęta łowne na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska (4).

Pragnę podkreślić, że MRiRW dostrzega pilną potrzebę wprowadzenia rozwiązań zapewniających rolnikom skuteczną i adekwatną wypłatę odszkodowań za szkody wyrządzone przez ptaki. Dlatego aktywnie współpracujemy z MKiŚ przy wypracowaniu propozycji rozwiązań powyższego problemu.

Z wyrazami szacunku

Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm).
- (2) Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1275).
- (3) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2380).
- (4) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz.U. z 2023 r. poz. 2454).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów